

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Virginitas cur non sit præcepta sed consulta Can. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

non esset multum desideratus vel acceptus, credo; magis sui presentiam horreret, quam desideraret. Quamuis autem paulò ante allegata verba ad omnes amatores meos dicta videantur, speciatim tamen de virginibus accipienda sunt: vti Evangelica illa parabola quæ de decem virginibus posita est, quarum quinque essent prudentes, quinque fatuæ, declarat. Quod cum ita sit gaudete, quia quemadmodum B. Paulus Apostolus ad Corinth. testatur, vos estis sponsa, & ego sponsus.

2. Cor. II.

Virginitatis virtus & præcellentia quanta.

CANON IV.

Athana.

Quanta est excellentia & dignitas tua ô cœlica virtus virginitas, quæ dignâ æstimaris non qualemunque, non corruptibilem, non mortalem hominẽ, sed me creatorem & saluatorem tuum sponsum habere? Verissimè de te huc in modũ facer meus Archipræsul D. Athanasius exclamauit, inquit: Magna virtus continẽtia, magna gloria castitas, magna sunt virginitatis præconia. O virginitas diuitiæ incõpræhensibiles. O virginitas corona immarcescibilis. O virginitas templum Dei, & sancti spiritus domicilium. O virginitas margarita pretiosa, apud multos latens, à paucis verò vix inuenitur. O continentia amica Dei, & apud sanctos laudata: O continentia vulgo inuisa, sed ijs qui te digni sunt nota: O continẽtia mortem & inferos effugiens, & in mortalitati adhærens. O continentia gaudium Prophetarum, Apostolorum gloria. O continentia angelorum vita, & sanctorum hominum corona. Beatus qui te tenet, beatus qui per patientiam tibi constanter adhæret, quoniam postquàm paululùm laborauerit, multa recipiet munera in te. Beatus qui per totum hoc tempus ieiunãrit, quoniam in aeterna Hierosolyma habitabit, cumq; angelis choreas ducet, cumq; Sanctis Prophetis & Apostolis requiem habebit? Quomodo autem aded es fecunda vt ipsos etiam cœlos tua repleas fecunditate, & tamen permanes integra ac incorrupta? At longe felicissima tua fecunditas, atque (vt ita dicam) parturitiõ est, quæ ipsummet Deum sine dolore parturis, & mater Dei vocari mereris. Et reuera tam sublime est matrem Dei vocari, vt nihil sublimius inueniri queat, solo Deo excepto, nec ad maiorem honorem, vel dignitatem quamlibet possem euehere creaturam, nisi efficiendo eam matrem meam. Hoc verò priuilegium solis virginibus concessum est, quas qua laude, quibusve verbis ego, ego, inquam ipse, extollam, non inuenio, quando quem cœlum & terra capere nequeunt, in corpore suo circumferant. Quæ etiam hæc sunt prærogatiua dotatæ, vt quamuis proles ex carnali non ædant concubitu, minimè tamen idcirco in fecundæ aut steriles sunt. Et quamuis proles iterum morituras non parturiant, pariunt nihilominus fructum permanentem in seculum seculi. Postremò quoties noua aliqua gratia, noua voluntas diuinæ mez voluntati conformis in animabus ipsarum nascitur, toties in eis ego spiritualiter nascor.

Virginitatis fecunditas quanta.

Matrem esse Dei quanta sit dignitas.

Virginitas vt sit mater Dei.

Nascatur quinã Deus mysticè in animabus.

Virginitas cur non sit præcepta, sed consulta.

CANON V.

Hanc virgineam, puritatem propter suã ingenitam nobilitatem summamq; dignitatem nulli præcepi, sed summoperè commendauit summisq; laudibus extuli, & vt non coacta, sed libera voluntate eligeretur ac seruaretur, suasi hocq; ea præcipuè de causa, vt cum vltro diligeretur non præcepta, sublimius glorio-

gloriosusq; coronaretur in celo. Noli enim hac præclarissima virtute, hoc est, in carne coelicam Angelicamq; vitam degere, omne hominum genus confringi, sed illos maximè, quos ab æterno hac dignos iudicavi, quibusq; singularem ad hanc conferendam gratiam contuli: imò & hos, qui ex corde non coacti hanc susceperunt, & votis omnibus seruare sese obligarunt: uti fit in professione solemnium vitæ monasticæ, in qua omni carnis voluptate penitus renunciatur, & perpetua corporis & mentis continentia vouetur: ex quo voto, ipsa continentia seu virginitas meritum suum acquirit. Nam virginitas non seruata propter me, parum aut nihil habet meriti: seruata autem propter votum, dici nequit, quantum huiusmodi in omni tentationum impugnatione quouis momento promereatur. Quocirca eum sese occasio offerret de hac virtute dicendi, enumeravi in Euangelio meo secundum Matthæum tres continentium, sine circumcidentium se gradus, ita inquit: *Sunt eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt, & sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus, & sunt eunuchi qui seipsos castrauerunt propter regnum caelorum.* Et subiungit: *Qui potest capere capiat, &c.* Non enim omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est à patre meo. Secundum hunc modum solet in sancta Ecclesia triplex distingui castitas, scilicet, virginalis, vidualis, & coniugalis. Virginitas autem inter hæc tria primas sibi vendicat partes, utpotè portio nobilior ipsius castitatis, quia consistit formaliter in perpetuo proposito abstinendi à carnali delectatione, & materialiter immunitate foedæ carnalis delectationis, quæ contingit in ipsius seminis resolutione. Vnde (ut superius dixi) ipsa potissima virtus est in genere castitatis. De qua beatus Cyprianus: *Flos est Ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratiæ spiritualis, illustrior portio gregis Christi.* Insignis item ille Theologus Ioannes Damascenus in virginitatis laudem in hanc vocem prorupit: *Virginitas, inquit, Angelorum conuersatio est. Hæc omnis incorporeæ naturæ proprietas. Hæc enim diximus, non nuptiis derogantes. Absit enim. Nā scimus Dominum præsentia sua nuptias benedixisse, & eum qui dixit: *Honorabiles nuptiæ, & torus immaculatus.* Sed bonis nuptiis, meliorem virginitatem agnoscimus. In virtutibus enim & intentionibus, & remissionibus sunt. Similiter & in vitis Non ignoramus, quoniam nuptiarum filij sunt omnes homines, præter generis autores & duces. Nam illi sunt virginitatis, & non nuptiarum plasmatio. Sed cœlibatus, Angelorum est (ceum diximus) imitatio. Quanto igitur Angelus hominibus superior, tanto virginitas nuptiis honorabilior. Quid autem dico, Angelus? Ipse Christus virginitatis gloria, non modo ex patre sine initio, & sine duorum concursu genitus, sed & homo secundum nos factus, super nos ex virgine sine alieno consortio incarnatus est. Et ipse virginitatem veram & perfectam esse, in seipso demonstrauit. Vnde hanc legem nobis non statuit (non enim omnes, ut ipse dixit, capiunt verbum hoc) sed opere nos erudit, & ad illam nos confirmauit. Cui igitur non euasit perspicuum, quod virginitas in hominibus nunc principatum tenet? Bona quidem liberorum procreatio, quam nuptiæ constituunt, & bonæ nuptiæ ob fornicationes quas præscindunt, rabiem concupiscentiæ per legitimam commixtionem non finentes ad iniquos furere actus. Bonæ nuptiæ, quibus non adest continendi gratia. At melior virginitas, animæ fecunditatem prolis adaugens, & Deo fructum temporaneum orationem afferens. Quocirca iterum dico: *Planè est Angelica ac supernaturalis vita, in carne sine carne viuere, nec carnis experiri contagia: tamq; alterum tamq; profundum, hoc est, ut vulgo hominum nullo id modo ausus fuerim præcipere. Tu planè**

Virginitas
quænam
merito dig-
na sit.
Mat. 19.

Castitas ut
sit triplex.

Cypria.
Ioan. Dam.

Ioan. 2.
Heb. 15.

Virginitas
quanto sit
honore
digna.

Mat. 19.

Virginitas
ut sit vita
Angelica.

Virginum
angelorum-
que vita in
quo diffi-
tant.
Castitatis
prælia quâ
sint durissi-
ma.

sanctâ virginitas, vt & ego tui non taceam præconia, tui possessorem efficit felicem ac beatum, ipsiq; cœlestibus spiritibus parem, imò & longè admirabilem. Quis enim ignorat multo clariorem esse victoriam virginum, quàm angelorum. Nam angeli sine carne viuunt, virgines autem in carne triumphant. Differuntq; in hoc hominis virginitas & angeli: quod illa est fortior, hæc autem felicior. Fortior dixi, ob certaminis quotidiani maximam difficultatem, quæ virginibus sacco ad huc mortalitatis indutis, necessario, nisi hostibus cedere velint, incumbit. Hinc est, quod inter omnia Christianorum certamina, durissima sint prælia castitatis. Maius proinde miraculum est, de propria carne fomitem eradicare luxuriæ: quam vel immundos spiritus de alienis expellere corporibus.

Charitas quam debeat virginibus fore familiaris.

CANON VI.

CVM in superioribus iâ plurima de virginitatis præconio dicta sint, hic breuitatis gratia, supersedeo plura enarrare: solummodo hoc vnum te admonere volens, vt charitatem, qua iam cor tuum accensum scio, nunquam vilo sensibili amore extingui permittas: alioquin citius me à te, quàm vel ipsa putes, expelles: nec poteris quocunque tempore hac veste spoliata fueris, me sponsum tuum habere: Quia ipsa charitas fidelium mihi vnic mentes, estq; gubernaculum quoddam omnium amicorum meorum, per quod in hoc pelago nauigantes à via veritatis & semita mandatorum meorum non deuiant, sed recto itinere ad ipsum perfectionis portum perducuntur.

Charitatis
actus qui
sunt.

Charitas vt
sit arbor
quædam.

S. Anatho-
lie castitas
per angelum
probetur.

Charitas
quam fit
virginibus
necessaria.

Antiquus quoque hostis (quod pro tui consolatione ac confortatione dixerim) castitatem, si sine charitate fuerit, in amicis meis non timet, quia ipse carne non præmitur, vt luxuria dissoluatur: nec abstinentiam timet, quia cibo non vitur: sed valde in electis meis veram charitatem, humilemq; amorem quem vicissim sibi impendunt reformidat, ipsoq; iaculo ex liuore inuidiæ vehementer confoditur, quia ipse conspiciit illos tenere in terra, quod ipse tenere nolens, amittit in cœlo. Ipsa propterea est arbor, à qua non defluit nec flos boni desiderij, nec folium boni verbi, nec fructus boni operis, quum ipsius proprium sit nutrire concordiam, seruare composita: coniungere dissociata, dirigere praua, & cæteras virtutes perfectionis suæ munimine solidare. Si quis in eius radicem se inserit, nec à veritate defluit: nec à fructu inanescit. Huic radici quàm verè gloriosa virgo ac martyr Anatholia inserta fuerit, vitæ gesta Sanctæ Victoriæ abundè testantur. Quæ cum omnia sua bona mei amore succensa, distraxisset, hunc in modum fatetur sibi à me factam visionem. Dic, inquit, qua explicui pretium ornamentorum meorum in pauperes Christi ipsa die iam secuta facta, video iuuenè auricomum, diadematum, splendidum, & solum purpureum totum in vestibus atque gemmatum. Qui aspiciens faciem meam lætus, ad me hunc modum dat: O virginitas, quæ morti non iunges is, vt à morte perpetua libereris. O virginitas, quæ non in operibus tenebrarum coniunges is, sed semper in lumine gloriaris: non morti, sed vitæ coniunges is sempiternæ. Et cætera plurima quæ ibi à sancto Angelo meo enarrantur. Vides ergo quàm necessaria sit virginibus charitas, quæ sola inter filios Dei, & filios diaboli discernit. Hæc est specialis victus piorum atque sanctorum omnium,